

Staten van Aruba
Sessiesjaar 2024-2025-1025

LANDSVERORDENING tot wijziging van de Landsverordening minimumlonen ter invoering van het minimumuurloon (invoering minimumuurloon)

AANBIEDING

no.1

De regering van Aruba biedt aan de Staten ter goedkeuring aan een ontwerp voor een Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening minimumlonen ter invoering van het minimumuurloon (invoering minimumuurloon).

Oranjestad,

- 8 NOV 2024

De minister van Arbeid, Energie en Integratie,

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie,
Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening,

STATEN VAN ARUBA
Ingek: 12 NOV 2024
Volgnr: IS/177/24-25

Staten van Aruba
Rechtsjear 2024-2025-1025

LANDSVERORDENING tot wijziging van de Landsverordening minimumlonen ter
invoering van het minimumuurloon (invoering minimumuurloon)

ONTWERP

no. 2

IN NAAM VAN DE KONING!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

dat het met het oog op een meer moderne en rechtvaardiger toepassing van de wettelijke minimumloonregeling wenselijk is om het minimumloon op uurbasis te berekenen;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel I

De Landsverordening minimumlonen wordt als volgt gewijzigd:

- A In artikel 1 wordt 'minister van Welzijnszaken' vervangen door 'minister, belast met arbeidsaangelegenheden.
- B Artikel 3, derde lid, vervalt.
- C In artikel 8, eerste lid, wordt na 'minimumloon' een volzin ingevoegd, luidende:

'Indien het loon naar tijdruimte wordt vastgesteld, geschiedt de vaststelling van het minimumloon voor die tijdruimte als volgt:

minimum-weekloon: het aantal uren per week wordt vermenigvuldigd met het minimumuurloon;

minimum-maandloon: het aantal gewerkte uren per week wordt vermenigvuldigd met het minimumuurloon, en het verkregen product wordt vervolgens vermenigvuldigd met 4,333.'

D Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1° het eerste lid komt te luiden:

1. Het minimumloon voor een werknemer van 18 jaar of ouder bedraagt per uur Afl. 11,58.

2° in het tweede lid wordt 'Afl. 926,65 per maand' vervangen door 'Afl. 5,35 per uur'.

E Artikel 12 vervalt.

Artikel II

Deze landsverordening treedt in werking op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip.

Gegeven te Oranjestad,

De minister van Arbeid, Energie en Integratie,

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie,
Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening,

Staten van Aruba
Rechtspraak 2024-2025-1025

DWJZ 24-021

LANDSVERORDENING tot wijziging van de Landsverordening minimumlonen ter invoering van het minimumuurloon (invoering minimumuurloon)

MEMORIE VAN TOELICHTING

no. 3

1. Inleiding

Werken moet gepaard gaan met de zekerheid van een fatsoenlijk loon. Een loon waarvan men kan leven, waarmee men een bestaan kan opbouwen en perspectief heeft voor de toekomst. Sinds 1972 kent Aruba een minimumloon dat op maandbasis wordt vastgesteld en niet per uur. De hoogte van het (niet wettelijk vastgelegde) minimumloon per uur is afhankelijk van het normale aantal uren dat in een sector als voltijd geldt, de zogenoemde normale arbeidsduur (hierna: NAD). Het minimumloon per uur is daardoor niet eenduidig in de Landsverordening minimumlonen (Lml) bepaald en is mede afhankelijk van de sector waarin men werkzaam is.

In de huidige dynamische arbeidsmarkt werken mensen verschillende uren en combineren ze vaak meerdere banen. Onder deze omstandigheden kan de Lml op maandbasis problematisch worden: waarom moet de ene werknemer 40 uur per week werken om het minimumloon te verdienen, terwijl een andere werknemer hetzelfde loon in 45 uur per week verdient? Bovendien kan het ontbreken van een minimumuurloon voor toepassings- en handhavingsproblemen zorgen, waardoor werknemers minder goed beschermd zijn tegen uitbuiting en onderbetaling.

De regering wil deze problemen aanpakken en zorgen voor een eerlijker en beter haalbaar minimumloon, dat werknemers beter beschermt en een sociaal aanvaardbaar bestaan waarborgt.

2. Achtergrond invoering uniform minimumuurloon

Waar in de jaren na de invoering van de Lml een 40-urige werkweek voor het grootste deel van de werknemers nog de standaard was, is dit niet langer het geval. De systematiek van de NAD past dan ook niet meer bij de huidige arbeidsmarkt, waar variatie in arbeidsduur en (intersectorale) mobiliteit gedurende de loopbaan gebruikelijker is geworden. Mensen kunnen op één moment in de tijd meerdere werkgevers hebben en werkgevers kunnen bij hun bedrijfsvoering met meerdere cao's te maken hebben. De

regering is van mening dat het enkele feit dat iemand in een bepaalde sector werkt, geen doorslaggevend argument is om een verschil in minimale beloning per uur te rechtvaardigen.

Ten aanzien van het minimumloon kent de Arubaanse wetgeving twee categorieën. De eerste categorie “industrie, bouw en nijverheid” kan worden ingedeeld in:

40 uren werkweek;
42 uren werkweek;
44 uren werkweek;
45 uren werkweek.

Zoals blijkt uit tabel 1, verschilt het minimumuurloon afhankelijk van de NAD. Dit is niet rechtvaardig. Voor ieder gewerkt uur hoort men eenvoudigweg recht te hebben op dezelfde minimumbeloning. Dit moet dan ook het uitgangspunt zijn in een normstellende wet zoals de Lml.

Tabel 1: hoogte minimumuurloon naar normale arbeidsduur (per 1 januari 2024)

Aantal werk-uren per week	40 uur	42 uur	44 uur	45 uur
Uurloon in Afl.	11,58	11,03	10,53	10,29

Voor de tweede categorie, te weten huishoudelijke diensten, is het minimumloon Afl. 926,65 als de werknemer bij de werkgever inwoont en meer dan 22 uur per week arbeid verricht. In andere gevallen bedraagt het minimumloon Afl. 10,30 per uur.

De verscheidenheid aan NAD's loopt uiteen van 40 tot 45 uur per week. Hierdoor hangt het aantal uren per week dat een voltijder moet werken om het minimumloon te verdienen af van de sector waarin hij werkzaam is. Waar de ene werknemer in staat is om met 40 uur per week het minimumloon te verdienen, moet een andere werknemer 45 uur per week werken om hetzelfde minimumloon te verdienen. Het omgerekende uurloon verschilt daarmee per sector. Per uur bedraagt het (omgerekende) minimumloon in sectoren waar de NAD 40 uur per week is Afl. 11,58, terwijl dat in sectoren met een NAD van 45 uur per week Afl. 10,29 bedraagt. Door het ontbreken van een uurloon verdient een werknemer in een sector waar de NAD 45 uur is ongeveer 12 procent minder per uur dan in een sector waar de NAD 40 uur is.

De beroepsbevolking in Aruba bestaat volgens de Labor Force Survey Aruba (LFS) 2023 uit een totaal van 56.771 personen. Van de beroepsbevolking is 96,3% werkzaam. Van het totaalaantal werkenden werkt 54% meer dan 40 uur per week terwijl 46% een werkweek gelijk aan 40 uur of minder per week heeft. De publieke en privésector kunnen worden onderverdeeld aan de hand van werkenden per industrietak. Tot de publieke sector behoren de industrietakken "Public administration and defence; compulsory social security" en "Education (public)". De rest valt onder de privésector, inclusief particulier onderwijs. In de publieke sector werkt 11% (6.082 personen) van het totaalaantal werkenden terwijl 89% valt onder de rest. Volgens administratieve data en de huidige Lml verdient rond 12% van het totaalaantal werkenden een minimumloon. En van deze doelgroep werkt 74% meer dan 40 uur per week terwijl 26% 40 uur of minder per week werkt.

3. Het ontwerp

Iedereen heeft voor ieder gewerkt uur recht op dezelfde minimumbeloning. Dit wetsvoorstel strekt daarom tot invoering van een uniform minimumuurloon dat geldt voor iedereen die onder de reikwijdte van de Lml valt. Dit sluit enerzijds beter aan bij de huidige arbeidsmarkt, waar variatie in arbeidsduur en (intersectorale) mobiliteit gedurende de loopbaan gebruikelijker zijn geworden, en anderzijds om de handhaving te vereenvoudigen, waardoor de voor handhaving beschikbare capaciteit effectiever kan worden benut.

De invoering van een minimumuurloon leidt tot een eerlijker en transparanter minimumloon. De hoogte van het minimumloon per uur wordt hierdoor niet alleen voor iedereen gelijk, maar ook inzichtelijker. Dat laatste zal tot gevolg hebben dat de toezichthouder gemakkelijker kan vaststellen of iemand het wettelijk minimumloon heeft ontvangen. Hiermee wordt de Lml zelf eenduidiger, toekomstbestendiger en efficiënter te handhaven.

Gelet hierop stelt de regering voor over te gaan tot invoering van een uniform minimumuurloon dat is afgeleid van het huidige minimummaandloon. Het huidige minimummaandloon wordt daarbij omgerekend naar een uurloon op basis van een NAD van 40 uur per week. Alle werkenden kunnen er zeker van zijn dat zij per uur tenminste het minimumuurloon verdienen.

De invoering van een minimumuurloon sluit overigens ook aan bij de richtlijnen en aanbevelingen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). De ILO pleit voor een eerlijke en gelijke beloning voor alle werknemers, ongeacht de sector of de aard van hun werk.

4. Advies Sociaal Economische Raad

De Sociaal Economische Raad (SER) is gehoord over de in het ontwerp opgenomen voorstellen. De SER is unaniem van mening dat de invoering van een minimumuurloon zoals vervat in het onderhavige ontwerp cruciaal is voor de flexibiliteit, transparantie en rechtvaardigheid in de beloning van arbeid.

5. Financiële consequenties

Aan het onderhavige ontwerp zijn geen financiële gevolgen verbonden voor het Land.

6. Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A (artikel 1)

De omschrijving van het begrip ‘de Minister’ wordt aangepast naar de omschrijving overeenkomstig de aangelegenheid zoals opgenomen in de Landsverordening instelling ministeries 2022 (AB 2022 no. 18).

Artikel I, onderdeel B (vervallen artikel 3, derde lid)

Artikel 3, derde lid, bevat bepalingen die bepaalde arbeidsverhoudingen uitsluiten van de definitie van dienstbetrekking, waaronder arbeidsverhoudingen binnen familieverbanden en arbeid met beperkte werktijd. Door deze uitsluitingen te verwijderen, wordt de regelgeving vereenvoudigd en inclusiever, hetgeen in lijn is met de nieuwe benadering van een uniform minimumuurloon. Het doel is om een eerlijker en uniformer systeem te creëren dat minder ruimte laat voor interpretatie en misbruik.

Artikel I, onderdeel C (artikel 8, eerste lid)

De aanvulling op artikel 8, eerste lid is bedoeld om de juiste berekeningsmethode voor het minimumloon vast te leggen wanneer het loon naar tijdruimte wordt vastgesteld. In de oorspronkelijke versie van het artikel was er nooit expliciet sprake van een loonberekening naar tijdruimte. Echter, in de praktijk ontstonden er misverstanden en fouten

door het gebruik van een onjuiste factor, namelijk 4,28. Deze factor werd gebruikt voor de berekening van het minimum-maandloon, wat leidde tot afwijkingen en inconsistente loonbetalingen. Deze wijziging is noodzakelijk om de berekening van het maandloon meer in lijn te brengen met de werkelijke weken per jaar en om een eerlijke en consistente berekening van het minimumloon te waarborgen.

Minimum-weekloon:

Het minimum-weekloon wordt berekend door het aantal gewerkte uren per week te vermenigvuldigen met het geldende minimumuurloon.

Formule:

Minimum-weekloon = aantal gewerkte uren per week × minimumuurloon

Voorbeeld:

Als een werknemer 40 uur per week werkt en het minimumuurloon Afl. 11,58 is, dan is de berekening van het minimum-weekloon:

$40 \text{ uur} \times \text{Afl. } 11,58 = \text{Afl. } 463,20 \text{ (minimum-weekloon).}$

Minimum-maandloon (correctie naar factor 4,333): Het minimum-maandloon wordt nu correct berekend door eerst het aantal gewerkte uren per week te vermenigvuldigen met het minimumuurloon, en vervolgens het resultaat te vermenigvuldigen met de factor 4,333 in plaats van de oude factor 4,28. Dit zorgt ervoor dat het maandloon nauwkeuriger wordt berekend op basis van het gemiddelde aantal weken per maand (52 weken per jaar gedeeld door 12 maanden).

Formule:

Minimum-maandloon = (aantal gewerkte uren per week × minimumuurloon × 4,333)

De oude factor 4,28 ging uit van een minder nauwkeurige weergave van het aantal weken per maand. De aanpassing naar 4,333 houdt rekening met het feit dat er 52 weken in een jaar zijn, en die moeten worden verdeeld over 12 maanden:

$52 \text{ weken} \div 12 \text{ maanden} = 4,333.$

Voorbeeld:

Als een werknemer 40 uur per week werkt en het minimumuurloon Afl. 11,58 bedraagt, dan wordt het minimum-maandloon nu berekend als:

$(40 \text{ uur} \times \text{Afl. } 11,58) \times 4,333 = \text{Afl. } 2.007,05$ (minimum-maandloon).

De correctie van de factor van 4,28 naar 4,333 in artikel 8, eerste lid, is een belangrijke aanpassing die de consistentie en nauwkeurigheid van de minimumloonberekening verbetert. Deze aanpassing weerspiegelt het juiste aantal weken per jaar en zorgt ervoor dat werknemers een eerlijk loon ontvangen, ongeacht of het loon per week of per maand wordt uitbetaald.

Door het gebruik van een minimum-uurloon én een hogere omrekeningsfactor, zullen niet alleen de minimummaandlonen voor werknemers die meer dan 40 uur per week werken toenemen, maar ook voor werknemers die 40 uur of minder per week werken. In onderstaande tabel 2 zijn enkele voorbeelden van deze beide inkomenseffecten opgenomen.

Tabel 2: Maandlonen bij verschillend aantal uren per week

Bedragen in Afl.	Aantal uur arbeid per week					
	20	30	40	42	44	45
Nieuw maandloon ¹	1.003,52	1.505,28	2.007,05	2.107,40	2.207,75	2.257,93
Oud maandloon	993,1 ²	1.489,65 ³	1.986,20	1.986,20	1.986,20	1.986,20
Toename maandloon	10,42	15,63	20,85	121,20	221,55	271,73
- Door toename aantal uur betaald	-	-	-	100,35	200,70	250,88
- Door aanpassing omrekeningsfactor	10,42	15,63	20,85	20,85	20,85	20,85

Artikel I, onderdeel D (artikel 9)

¹ Arbeidsduur per week x Afl. 11,58 x 4,333.

² $(20/40) \times \text{Afl. } 1.986,20$: maandloon naar evenredigheid verminderd conform artikel 12 Lml (oud).

³ $(30/40) \times \text{Afl. } 1.986,20$: maandloon naar evenredigheid verminderd conform artikel 12 Lml (oud).

Eerste lid

Het eerste lid is herzien om een vast minimumuurloon van Afl. 11,58 voor werknemers van 18 jaar en ouder in te voeren ongeacht het aantal gewerkte uren per dag of per week. Hiermee wordt beoogd dat alle werknemers voor hun daadwerkelijk gewerkte uren een eerlijk loon ontvangen, wat de handhaving vergemakkelijkt en rechtvaardiger maakt.

Tweede lid

In het tweede lid wordt de maandelijkse minimumloonberekening van Afl. 926,65 vervangen door een uurloon van Afl. 5,35 voor huishoudelijk personeel dat bij de werkgever inwoont. Deze wijziging zorgt voor meer transparantie en eenvoud in de berekening van lonen voor huishoudelijk werk, waardoor zowel werkgevers als werknemers een duidelijker en eerlijker beloningssysteem hebben. Het lagere minimumuurloon is uitsluitend van toepassing op huishoudelijk personeel dat bij de werkgever inwoont. Aangezien sprake is van personeel dat kost en inwoning ontvangt van de werkgever, geldt dit voordeel als (een deel van) het loon in natura.

Artikel I, onderdeel E (artikel 12)

Artikel 12 vervalt. In het oorspronkelijke artikel 12 was een regeling gegeven waarbij de hoogte van het minimumloon werd gerelateerd aan de zogenoemde normale arbeidsduur. Door de invoering van een minimumloon per uur speelt de normale arbeidsduur echter geen rol meer in het kader van het minimumloon, waardoor deze regeling overbodig is geworden.

Artikel II

Met het oog op de doelstelling van het onderhavige ontwerp acht de regering het wenselijk dat het in werking treedt op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip. De voornemens gaan daarbij vooralsnog uit naar 1 januari aanstaande.

De minister van Arbeid, Energie en Integratie,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'B. J. M.', written in a cursive style.

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie,
Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'S. J. J.', written in a cursive style.